European Commission

6 praktiske trin til implementering af tiltag til afhjælpning af energifattigdom – en læringsguide fra Energy Poverty Advisory Hub

Velkommen til den sidste fase i kampen mod energifattigdom, hvor planer bliver til handling. Denne læringsguide om afhjælpning af energifattigdom hjælper dig med at gå fra diagnose og planlægning til implementering af foranstaltninger, som kan iværksættes med det samme. Tiden er inde til at omsætte dine mål til konkrete resultater.

Denne guide indeholder praktiske trin til at omdanne den lokale sociale klimaplan til en konkret handlingsplan for at sikre, at der tages højde for sociale overvejelser i klimastrategier. Den giver en klar 6-trins-model med skræddersyede løsninger, der hjælper kommunerne med at takle lokale udfordringer i forbindelse med energifattigdom.

Kursen lægges for fremtiden

Trin 1: Analysér resultaterne fra diagnose- og planlægningsprocessen

Ved at gennemgå og opdatere de vigtigste resultater fra diagnose- og planlægningsfaserne sikrer vi, at implementeringsindsatsen er velinformeret og i overensstemmelse med dine kommunale mål. Der kan opstå forsinkelser på grund af valg eller lovændringer, så det er vigtigt at gennemgå diagnoserapporten for energifattigdom og den lokale sociale klimaplan, før der foretages yderligere tiltag. Målet er at sikre, at alle opdateringer, f.eks. nye politikker eller ændringer i det politiske landskab, indarbejdes og tilpasses de aktuelle mål. Ved at inddrage arbejdsgruppen sikrer vi, at alle medlemmer, især nye medarbejdere, er informeret og forberedt på at arbejde videre. Dokumentation hjælper med at spore eventuelle ændringer.

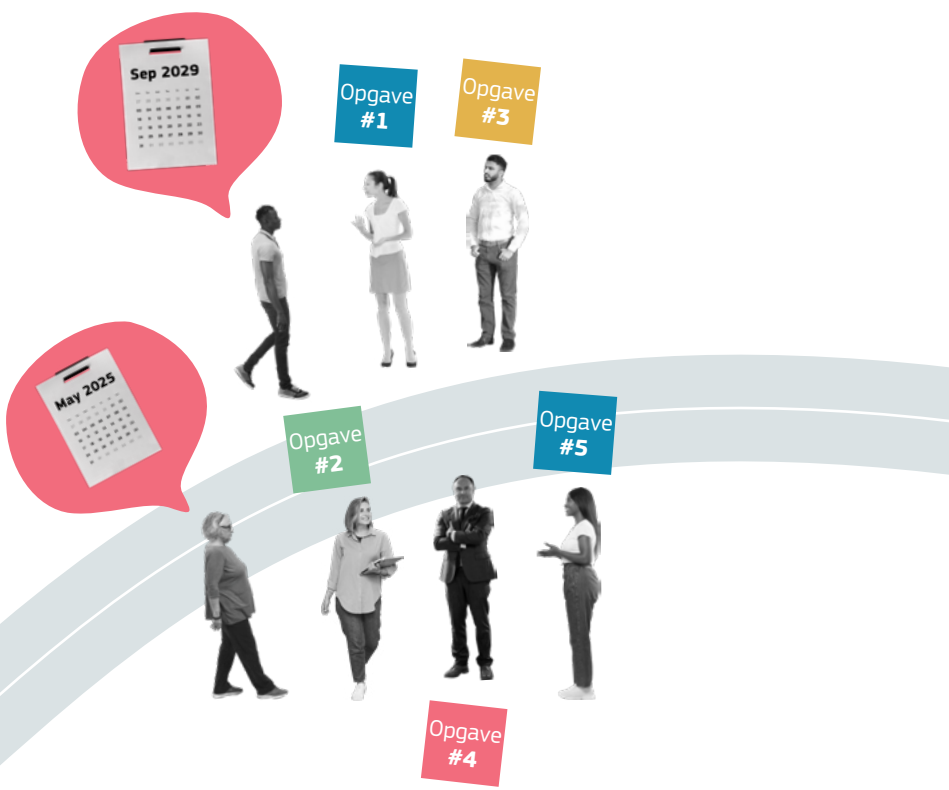

Trin 2: Udvikling af den operationelle plan

Det er vigtigt at udvikle en omfattende handlingsplan inden for en bestemt tidsramme. Planen skal opdele den overordnede strategi i håndterbare opgaver med angivelse af ansvarsområder, tidsrammer og ressourcer. Der findes to primære tilgange til at definere alle opgaver a) kronologisk rækkefølge: man bevæger sig fra start til slut eller b) omvendt rækkefølge: man starter med det endelige mål og arbejder sig baglæns for at beslutte de nødvendige opgaver. En kombination af begge tilgange skaber en mere robust plan og minimerer forsinkelser. Derudover giver profilering af udsatte husstande mulighed for målrettede handlinger, såsom at justere lokale servicetider for bedre at kunne imødekomme deres behov.

Trin 4: Etablering af en overvågningsplan

Overvågningsplanen sporer projektets fremskridt ved hjælp af resultatindikatorer og tidslinjer. Den skal omfatte indikatorer for energifattigdom (identificeret i diagnose- og planlægningsfasen) såsom antallet af renoverede boliger for udsatte forbrugere samt vigtige præstationsindikatorer (KPI'er) for interne fremskridt. Det er vigtigt at definere dataindsamlingsmetoder, ansvarlige aktører og ressourcer. Regelmæssig inddragelse af modtagere og interessenter sikrer gennemsigtighed og ansvarlighed. Hvis visse indikatorer sakker bagud, vil tidlig opdagelse give mulighed for rettidige korrigerende handlinger.

Trin 3: Udarbejdelse af en økonomisk plan

Den økonomiske plan skitserer den type udgifter, der kan opstå, og hvornår de forventes at forfalde for hver opgave og delopgave. Dette omfatter estimering af kapitaludgifter (CAPEX) til engangsinvesteringer såsom infrastruktur til solpaneler samt driftsudgifter (OPEX) til løbende omkostninger, som f.eks. lønninger og vedligeholdelse. Denne plan sikrer, at der er midler til rådighed under hele projektet, så der ikke forekommer afbrydelser. Samarbejde med økonomiafdelingen hjælper med at identificere, om der er behov for ekstern finansiering. Den økonomiske plan vurderer også potentielle risici, som f.eks. markedsændringer og tager højde for dem for at sikre en problemfri implementering.

Implementering af et specifikt tiltag

Trin 5: Information om energifattigdom

Dette trin giver yderligere indsigt for at sikre, at udsatte forbrugeres behov imødekommes gennem de specifikke handlinger, der er beskrevet nedenfor:

- **Oplysningskampagner:** Målrettede kampagner for at informere udsatte grupper om energieffektivitet og tjenester. De skal have klare opnåelige mål, være skræddersyet til de tilsigtede forbrugere med enkle, klare budskaber i passende formater, såsom digitale kampagner for yngre målgrupper og personlige tilgange til ældre.

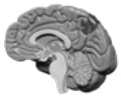

- **Adfærdsændring:** Forståelse og fremme af gentagen positiv og effektiv adfærd er nøglen til at engagere udsatte forbrugere. Forskellige tilgange for tilskyndelse kan testes, før de opskaleres, for at sikre, at de er effektive for målgruppen. Dette er en meget følsom tilgang, og det anbefales derfor at anvende specifik ekspertise.

- Medborgerkontorer: Disse kontorer tilbyder omfattende støttetjenester til udsatte husstande, herunder energirådgivning, forståelse af elregninger, støtteordninger til renovering og meget andet. For at være effektive skal de være tilgængelige og brugervenlige, med udvidede åbningstider og flersproget support efter behov.

- **Inkluderende energifællesskaber:** Disse fællesskaber styrker borgerne ved at støtte initiativer såsom fællesejede energiprojekter, der reducerer regninger og skaber grønne jobs. Kommunerne spiller en afgørende rolle ved at støtte disse initiativer, især for udsatte husstande, gennem økonomiske bidrag, kapacitetslevering og administrativ støtte. Ved at inddrage udsatte forbrugere på et tidligt tidspunkt sikrer kommunerne inkluderende energiløsninger til en overkommelig pris, fremmer gennemsigtighed og optimerer fordelene for lokalsamfundet.

- **Boligrenovering og forbedring af energieffektiviteten:** Fokuserer på dårlig energieffektivitet i bygninger, især husstande, der ikke har råd til at renovere. Høje boligomkostninger, begrænset antal offentlige boliger samt mangel på teknisk viden forværrer problemet. Lokale myndigheder står over for udfordringer i forbindelse med renovering af private boliger, men er nødt til at overveje de juridiske, økonomiske og sociale konsekvenser for energifattige lejere og husejere, når de fremmer energieffektive løsninger.

- **Incitamentsregler og økonomiske tiltag:** Det er vigtigt at tilbyde skræddersyede finansielle programmer såsom tilskud eller lån med lav rente for at hjælpe udsatte husstande og sikre, at de er tilgængelige og lette at forstå (f.eks. ansøgningsprocessen).

- **Andet:** Nye innovative tilgange afprøves. Det vigtigste er at holde målgruppen i fokus.

Evaluering og fornyelse

Trin 6: Evaluering af effekten

Det er vigtigt at evaluere effekten af tiltagene for at forstå den langsigtede effektivitet og gentagelse. I vurderingen skal der ses på de overordnede resultater for udsatte husstande, såsom energibesparelser og forbedrede levevilkår, samt indsamles feedback fra interessenter. Evalueringen er baseret på data, der er indsamlet gennem de tre faser, og sammenligner resultaterne med den oprindelige analyse. Inddragelse af eksterne evaluatorer kan give upartisk indsigt og sikre gennemsigtighed. Denne proces gør det muligt at justere strategier og forbedre planlægningen af fremtidige projekter.

Dette dokument er udarbejdet af Energy Poverty Advisory Hub (EPAH), som er det førende EU-initiativ, der styres af Europa-Kommissionen efter anmodning fra Europa-Parlamentet. Indholdet er baseret på "EPAH Handbook 3: A Guide to Implementing Energy Poverty Mitigation Actions", som er en del af "EPAH Handbooks: A Guide to Understanding and Addressing Energy Poverty". Serien af praktiske vejledninger til lokale myndigheder og eksperter har til formål at hjælpe lokale myndigheder med at bekæmpe energifattigdom og sikre, at de sociale aspekter af energiomstillingen håndteres effektivt. Udgivelsesdato: November 2024.